

دوره هفتم تقنینیه

جلسه ۱۶۷

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

چهارشنبه هفتم آبان ماه ۱۳۰۹ - ۶ جمادی الثانیه ۱۳۰۹

قیمت نشرات سابقه بیانه ۱۰۰ تومن
 خارجه ۱۳۰ تومن
 تک شماره: یکقران
 معاهده مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز چهارشنبه هفتم آبان ماه ۱۳۰۹ * (۶ جادی الاخری ۱۳۴۹)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۵) شور و تصویب لایحه فروش ابله غروب دولتی
۲) طرح و تصویب لایحه دو فقره خرج مربوطه بنظمیه	۶) تصویب شهریه ورثه مرحوم قاضی
۳) تقدیم چهار فقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه	۷) موافق جلسه بعد - ختم جلسه
۴) مذاکره و تصویب اجازه ضرب مسکوک مس در خارجه	

مجلس يك ساعت و ربع قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس سه شنبه ششم آبان ماه را آقای مؤید احدی (منشی) قرائت نمودند * * *

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (گفتند خیر) و دستگیری دوست محمد خان مطرح است .

صورت مجلس تصویب شد

خبر کمیسیون

[۲ - طرح و تصویب کسر مخارج نظمیه]

کمیسیون بودجه با حضور آقای معاون وزارت داخله

رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع بمخارج تعقیب لایحه نمره ۳۵۶۱ دولت راجع بمخارج تعقیب و دستگیری

* * * عین مذاکرات مشروح یکصد و شصت و هفتمین جلسه از دوره هفتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)
دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده است :

- غائبین با اجازه آقایان : محمد ضیائی - جدیری - رهبری - عباس میرزا - یور بحسن - انور - بوشهری - دکتر سنگ -
محمد علی میرزا دولتشاهی - بالیزی - آصف - اعظم - اسدی - لرستانی - رحیم زاده - مؤخر - قوام - حاج سید محمود - بیات -
حاج غلامحسین ملک
- غائبین بی اجازه : آقایان میرزا حسنخان وثوق - شریعت زاده - دکتر امیرالم - محمد ولی میرزا - حاج میرزا حبیب الله امین -
حاج رحیم آقا - میرزا ابو الفضل - ارکانی - حاج حسن آقا مهدوی - شیخعلی مدرس - حاج حسن آقا ملک - بهور تاش -
دیر آمدگان با اجازه : آقایان ضیاء - محمد آغوند

دوست محمدخان بلوچ و مخارج محبوسین نظمیہ را مطرح نموده و با توضیحاتی که آقای معاون بیان نمودند بالاخره کمیسیون ماده واحده را تصویب و اینک عین ماده واحده پیشنهادی را بمجلس مقدس شورای ملی تقدیم مینماید که مورد مطالعه واقع گردد

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد مبلغ شانزده هزار و یکصد و شانزده تومان و هشت قران و بانصدینار مخارج تعقیب و دستگیری دوست محمد خان بلوچ و کسر خرج اغذیه محبوسین نظمیہ مرکز در سال ۱۳۰۸ و همچنین کسر اغذیه محبوسین مرکز و ولایات را در هذه السنه ۱۳۰۹ که جمعا بالغ بمبلغ فوق میباشد از محل صرفه جوئی ۱۳۰۸ و شش ماهه اول ۱۳۰۹ حقوق و مخارج اداره کل تشکیلات نظمیہ بشرح ذیل با دار و تادیه نماید

صرفه جوئی ۱۳۰۸	۶۲۴۷۰	قران
صرفه جوئی ۱۳۰۹	۹۸۶۹۸-۰	
	۱۶۱۱۶۸-۰	

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده در زمینہ این خرجی که شده است عرض نمیکم ولی غرض این است که باید اشخاصی که مقصر میشوند بک مجازاتی برای آنها قائل شوند که این مقصرین همه روزه بتقصیر خودشان نیزایند و همه روزه بجزس نروند که اینقدر بضرر مملکت تمام شود به بنید سالی چقدر مخارج محبوسین باید داده شود تا وقتی که بیرونها هستند ملاحظه بفرمائید چقدر اسباب زحمت مردم میشوند وقتی هم که اینها را میآورند اینجا باز اسباب زحمت و تحمیل بر مردم هستند بنده عقیده ندارم به این کارها بک کسی که فرضاً بیست مرتبه مرتبه دزدی کرده و دستش بخیانت بیست مرتبه طرف مال مردم دراز شده مکرر عرض کرده ام این دست را نباید احترام گذاشت مثل گروک در گله میباید اگر کسی آن گروک را نکشد نمیدانم از بی عقلی است یا از چیست؟ شما ملاحظه بفرمائید و به بنید وضعیت مردم با

این سارقین چیست قسمی بکنید که دیگر تجدید نکنند شما اگر بکنفر مقصر را مجازات صحیح کردید دیگر کسی تقصیر نمیکند اما اگر مدارا کردید همه تقصیر میکنند بنده خودم بیست مرتبه سر خرمنها دزد را گرفته ام دادم بردند حضرت عبدالعظیم در آنجا ولش کردند گفتم بابا چرا ولش کردید و فرستادید او را بشهر میگویند فرسیدیم او را بفرستیم بشهر بدتر شود در اینجا نهدیش میکنیم که اگر این دفعه دزدی کردی میفرستیم بشهر پس شهر هم اگر میفرستادند نهایت بیست و چهار ساعت حبسش میکردند کار دیگرش نمیکردند از ترس اینکه برتجربش نیزایند میگوئیم میفرستیم شهر برای اینکه وقتیکه رفت شهر دیگر مردم از دستش راحت نیستند بنده عرض میکنم هرکس را باید مطابق جرمش مجازاتش کرد همه روزه این خائنین در شهر که هستند اسباب زحمت مردم هستند در بیرون هم که هستند همینطور بخون دل مردم وجهی نمیه میکنند میدهند آنوقت اینها بخورند از این حبس که اینها نمیترسند بنده در چند سال قبل هم این را عرض کردم بک وقتی بک شخصی می آید پیش آژانی و او را راضی کرد و سه تومان هم بهش داد که او را مقصر کند که زمستان را در حبس بماند وضعیت ما اینطور است بیرون ما هزار مرتبه بدتر از محبس ماست مردم همه بشوق و ذوق میل دارند که بروند در حبس بمانند و راحت باشند (بعضی از نمایندگان - اینطور نیست) برای بنده و آقایان بله خانه داریم زندگانی داریم پول داریم همه چیز داریم ولی برای اینکه اینها را ندارد البته بک جای گرم میخواهد و بک غذای حاضر بهتر از این است که بیرون باشند خلاصه ما همه روزه نمینوائیم این مخارج را بدهیم پس باید مجازات بکطوری بکنند که دیگر کسی تقصیر نکند خوب من اگر بک کاری کردم مرا میبرند اینجا و راحت خواهم بود باز دست از کار خودم برنمیدارم پس باید بک طوری کرد که اینها دیگر اقدام باین عملیات نکنند.

رئیس - چون مذاکره شما جنبه تبلیغی داشت من ناچارم بک قسمت آن را تردید کنم اوضاع این مملکت چنین نیست که بک کسی از خارج راغب بشود که خودش را در محبس بیندازد اوضاع این مملکت بطور منظم بطرف ترقی و تعالی میرود کمربیش اوضاع ما با اوضاع سایر ملل تفاوت ندارد و بک چنین وضعیتی در ایران موجود نیست که کسی بمحبس رغبت داشته باشد. مگر شما اینهمه پیشرفتها و موفقیتها را نمی بینید؟ و احساس نمی فرمائید که قوانین چطور بطرف تکامل و تمدن میرود (نمایندگان صحیح است)

یاسائی - فرمایشاتی که آقا کردند هیچ ارتباط با این لایحه نداشت بک قسمت فرمایشاتشان راجع باین بود که چرا اشخاصی که متهم بسرقت میشوند اینها را شدیداً مجازات نمیکند خود آقا تصدیق میفرمایند وقتی بیک کسی میشود گفت سارق که سرقتش در بک محکمه رسمی ثابت شده باشد و تا وقتی که ثابت نشود البته سارق نیست صرفاً اتهام بدزدی باعث مجازات نمیشود این که شما میفرمائید وقتی است که حکم محکمه در باره اش صادر شده باشد و الا مقصر نیست و متهم است پس اگر بک کسی را دستگیر کردند این متهم است بیک جرمی و تا بک محکمه رسمی حکمی در باره اش صادر نکند نمیتوان او را مجرم دانست این اصطلاحات قدیم بود که فراشهای قدیم وقتی دنبال کسی میرفتند میگفتند مقصر آورده ایم اصطلاح امروز دیگر اینها نیست مطابق مقررات و نظاماتی که از مجلس گذشته است عرض میکنم یکفردی فرمایشاتتان را تصحیح کنید بکنفر وکیل و بکنفر نماینده بر خلاف مقررات و قوانین

ملکیتی نباید بیانات بکند و اینکه فرمودید مجازات سبک است آنها بموجب قانون است که بمقتضای موجبات امروزه از مجلس گذشته است و دولت آنرا اجرا میکند و چون در موارد عدیده این را گفته اید بنده عرض میکنم مجازات های شدید سیاستهای خشنی که مورد نظر شما است امروز در دنیا مقتضی نیست (صحیح است) همانطوریکه آقای رئیس تذکر دادند وضعیت کنونی ما شبیه است به وضعیت ملل راقیه و متمدنه و اگر هم نواقصی داریم باید سعی کنیم که آن نواقص تکمیل شود امروز اشخاصی که دارای عواطفی هستند دارای بک احساسات قلبی هم هستند هیچ ممکن نیست وجدانشان اجازه بدهد که بک کسی را چوبش بزنند یا مثلاً کارهای دیگر بکنند خود جناب عالی هم نمیتوانید به بنید برؤیت که بک کسی را زیر شکنجه بگذارند پس بک نماینده در مجلس شورای ملی بعد از بیست و پنج سال مشروطیت نباید این بیانات را بکند.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

فیروز آبادی - آقا من توضیح دارم.

رئیس - رأی میگیریم با ورقه آقابان موافقین ورقه سفید خواهند داد
اخذ و شماره اراء بعمل آمده ۶۳ ورقه سفید تعداد شد
رئیس - عدّه حضار ۸۳ باکثرت ۶۳ رأی تصویب شد.
[۳- تقدیم چهار فقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه
رئیس - آقای وزیر مالیه
وزیر مالیه (آقای تقی زاده) - چند لایحه فوری دارم

- اسامی رأی دهندگان آقابان فرمند - ظفري - طاهري - وهاب زاده - انبال - فتوحی - فرشی - طباطبائی وکیل - عدل - شریفی - مصعودخان ناصری - دربانی - مقدم - مسعودی - جلایی - یاسائی - محمد تقی خان احمد - اورنگ شیخ الملکی - سهراب خان ساکدیان - فهیمی - اعتبار - حاج آقا رضا رفیع - امیر حسین خان ابلیخان - حبیبی - عراقی - طباطبائی دیا - فراگوزلو - طالش خان - میرزا یانس - دکتر عظما - سید ابراهیم ضیاء - حسنعلی میرزا دولتشاهی - آقا سید یعقوب - بشکمار - دیوان بیکی - امیر دولت شاهی - دکتر لقمان - کازرونی - ملک آرائی - احتشام زاده - نجومی - کیانوری - ایزدی - قاضی نوری - طهرانی - استدیاری - مؤید احمدی - زوار - آقا سید کاظم یزدی - افغمی - عامری - امیر ابراهیمی - خواجوی - شهداد - مصباح فاطمی - نورالقدر - مهدوی - مفتی - اسکندری - موالی - لاریجانی - ملک مدنی - نیات ماکوئی -

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است معادل مبلغ دو بیست هزار ریال مسکوک مس که عبارت از یکدیناری و دو دیناری باشد در خارجه ضرب نماید

رئیس - فوریت اول مطرح است آقای آقا سید یعقوب **آقا سید یعقوب -** بنده اینجا نظر آقای وزیر مالیه را جلب میکنم با آن نظر اقتصادی که آقای وزیر مالیه دارند باز کم کم مخارج و مصارف دارد زیاد میشود برای خاطر اینکه توضیح داده نشده از اینجهت بنده با فوریت مخالفت میکنم برای چه تقاضای فوریت کرده اند که بدر فوریت در مجلس بگذرد و حال آنکه در اینجا هیچ دلیلی برای این فوریت نیست ما قوانینی وضع میکنیم که کارها مان در خود مملکت بشود حالا یکدفعه باید هفتصد و پنجاه هزار تومان ببرند در خارجه برای ضرب نیکل اینجا هم دو بیست هزار در خارجه برای اینکه مس ضرب کنند پس آن قانون اسمار و ضرب ضرابخانه بکلی از بین میرود با قید دو فوریت در تحت ماده واحده اگر باز برگردانید در کیسیون که یک توضیحی داده شود که چگونه نمیتوانند برای چه نمیتوانند باز یک چیزی هست ولی با دو فوریت چون در اینجا ذکر دلیلش نشده بنده از اینجهت مخالفم **وزیر مالیه -** اگر چنانچه مقصود آقا این است که همه دلائل را حالا عرض کنم این نمیشود و آن جهات و دلائل را در موقعی که خود ماده طرح میشود ذکر میکنم

آقا سید یعقوب - حالا بفرمائید بهتر است **وزیر مالیه -** ولی حالا یکدفعه باید مطلب گفته شود حالا چه در فوریت اول چه در فوریت دوم چه در خود ماده بموجب قانون سابق تصویب شده بود که مسکوک طلا و نقره و مس اینجا ضرب شود و نیکل در خارجه مسکوک نیکل سفارش داده شده و برای مسکوک طلا نقره هم ماشینها تدارک شده و سفارش داده شده منقول تعمیر و تکمیل ضرابخانه هستند ولی مسکوک مس خودش یک کار زیادی دارد حساب شده است که اگر ماشینها را برای ضرب مسکوک مس بکار بیندازند از اول سال تا آخر سال یکسال تمام باید ماشینها را بکار بیندازند

که باید تقدیم بکنم یکی از اینها لایحه ایست راجع بضرب مسکوک مس که هرچه زودتر باید اقدام شود و تا آخر این سال انشاء الله باید تهیه شود یکی دیگر راجع به عاف داشتن از حقوق کمرکی و مالیات راه یک مقدار مازوتی که بمصرف سوخت کشتی شن کشی رسیده است و این یک مطلب سهل و ساده ایست و اشکالی ندارد دیگر راجع به تنظیم و تعدیل مالیات انحصار حقوق دمار سیکار است که یک بی ترتیبی داشته است که حالا میخواهیم مرتب شود یکی دیگر هم راجع به ماشین توتون بری است و قاچاق و جریبه آن این چهار تالیحه را هر چهار تایش را بقید فوریت تقدیم میکنم البته لوائجی که آن تقدیم میکنم ضروری است و باید بقید دو فوریت تقدیم کنم حالا آنهایی که دو فوریت نمیشود بقید یک فوریت و آنهایی که دو فوریت میخواهد دو فوریت تقاضا میکنم و اگر در یکیش فراموش شده باشد لفظ دو فوریت این تقاضای شفاهی بنده بجای آن باشد

[۴ - اجازه ضرب مسکوک مس در خارجه]

رئیس - گمان میکنم لایحه ضرب مسکوک را میخواهد مقدم فرار بدهیم **وزیر مالیه -** بی

ساحت محترم مجلس شورای ملی برای توسعه و تکمیل ضرابخانه دولت بجز بیداری ماشین آلات جدیدی اقدام نموده است که قانون واحد پول ایران بریال طلا هرچه زودتر مجری شود ابتدای امر در نظر بود که ماشینهای فعلی ضرابخانه بضرب پول مس اختصاص یافته و در همان حال بوسیله ماشینهای جدید مسکوک نقره و طلا ضرب شود چون مطابق نظریه مهندسین ماشینهای فعلی باید بکلی پیاده و ماشینهای تازه در محل آن نصب شوند و چون بواسطه عدم فرصت با ماشینهای جدید دفعه واحده نمیتوان هم مسکوک طلا و نقره و هم مسکوک مس را تهیه نمود و نظر باینکه بموجب ماده ۶ قانون ۲۷ اسفند ۱۳۰۸ ضرب مسکوک ایران منحصرأ باید در ضرابخانه دولتی بعمل آید لهذا ماده واحده ذیل بقید دو فوریت پیشنهاد و تصویب آنرا تقاضا مینماید

در ضرابخانه مسکوک طلا و نقره هم ضرب نکنند ما ضرابخانه تدارک که ضد مملیون صرف کرده باشیم که اگر شنا ضد مملیون پول هم بخوراهید در یکماه یا دو ماه یا پنجمه ضرب کند و بشما بدهد از آنطرف میدانید منافع و فوائدی که ما در ضرب سریع مسکوکات خودمانت داریم و جهات و ملاحظاتی را که باید ختی الامکان تا آخر اقسام تمام بشود برای اینکه آخر امسال البته میدانید که پول کاغذی که الان معمول است باید بموجب قرارداد از بین برود آنوقت همه سردم مجبور میشوند که پول نقره حمل کنند و این پول نقره هم باسقی عوض بشود و پول جدید بشود پول نقره هم اجزاء میخواهد پول نیکل میخواهد و پول مس میخواهد که تبدیل بشود برای اینکار ما باید سعی کنیم که هر چه زودتر پول طلا و نقره و نیکل و مس مان را حاضر کنیم صحبت از مخارج فرمودید ملتفت نشدم این مخارجش در بودجه پیش بینی شده است و جزء همان تکمیل و توسعه ضرابخانه است بنده شخصاً از دو ماه باینطرف ماموری که فرستاده بودیم مکرر نوشت و اصراری در این باب داشت که مصالح دولت بر این است که در خارجه ضرب کنند بنده با همه پیشنهادها قبول نکردم حق او میگفت که آنجا قریب صد هزار تومان خرج دارد ولی در صورتیکه در خارجه ضرب شود غیر از مسش منتها ضربش تصور میکرد که اگر در خارجه ضرب شود خریدن خود مسش و حمل کردنش و ضرب کردنش و آوردن بطهران شاید پنجاه و پنج هزار تومان خرج شود معذک بنده باین ملاحظات که در اینجا ولو اینکه برای ما زیاد تمام شود و بودجه مملکتی سنگین شود اینجا ضرب کنیم و آنجا رضا ندادم در این روزهای اخیر که مهندسینی برای این کار آمد از آلمان رفت ضرابخانه را دید که آن ماشینهای تازه که میآید در کجا باید نصب شود و ضرابخانه چطور باید تکمیل شود و منقشش چطور اصلاح شود و او گفت که ماشین های حالیه را باید بکلی تغییر داد در آنجا بیشتر از دو بیست خروار خاک نقره بوده باید آنجا را جمع کرد زمین ضرابخانه را باید شفته ریخت سقفش را باید عوض کرد و ماشین ها را پیاده کرد برداشت که

تا ماشین تازه وارد میشود سوار کنند پس بنا بر این برای ضرب کردن مس ما ضرابخانه دیگری نمیتوانیم تهیه کنیم که این ماشینها را بزیم آنجا و شروع کنیم بخریدن مس و ذوب کردن مس و ضرب کردن مس لهذا مجبور شدیم که برای این یکدفعه البته سالهای دیگر هر چیزش ضرب شود در ایران ضرب خواهد شد برای این یکدفعه برای اینکه تمام خرید را بکنیم و بمصرف ضرب سکه برساییم و سکه را حاضر کنیم و البته میدانید مطلب ضروری است اگر در موقع خودش حاضر نشود بکلی معاملات سخته پیدا میکند از این جهت مجبور شدیم این یکی را برای یکدفعه بخارجه سفارش بدهیم و گمان میکنم که با این دلائلی که بنده عرض کردم هم برای فوریت اول و هم برای فوریت دوم و هم برای خود ماده کافی باشد

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است **رئیس -** رأی میگیریم بفوریت اول آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. فوریت دوم مطرح است جمعی از نمایندگان - مخالفی ندارد **رئیس -** رای میگیریم بفوریت دوم آقایان موافقین قیام فرمایند

(اکثر بر خاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده واحده مطرح است چند نفر از نمایندگان - یکمرتبه دیگر ماده را بخوانند **رئیس -** قرائت میشود:

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است معادل مبلغ دو بیست هزار ریال مسکوک مس که عبارت از یکدیناری و دو دیناری باشد در خارجه ضرب نماید

آقا سید یعقوب - از يك اقدام آقای وزیر مالیه که فرمودند من به مامور خودم دستور دادم که هر چند ولو اینکه در خارجه هم ارزانهتر باشد معهذا این اقدام را نکند بنده میتوانم تقدیر بکنم فکر شمارا که ای کاش تمام وزارتخانههای ما و تمام مأمورین ما این حس درشان

این ترتیب باشد و این دوست هزار تومان را بریزید. بجیب دیگران و جیب خودتان بریزید ولو اینکه برای ما گران تمام شود برای بودجه مملکت ما گران است این است عقیده بنده.

رئیس - آقای ملک موافقت ؟

ملک مدنی - عرض کنم فرمایشات آقای آقا سید یعقوب يك قسمت کلیات بود و يك قسمت تحسین اقدام آقای وزیر مالیه بود و تذکری بود برای سایر وزارتخانهها و خودشان هم تصدیق بیانات آقای وزیر مالیه را کردند در این قسمت همانطوری که فرمودند سابقاً يك لایحه دیگری در مجلس و بنده عرض کردم که حتی المقدور وزارت مالیه سعی دارد که تا آنجائی که مقدور است این مسکوکات را در ضرابخانه تهیه کند ولی این یک قسمتهائی است که همانطوری که توضیح دادند مقرون بصره نیست و میسر نیست تا این جهت است که تقاضا کرده اند و این لایحه را آورده اند و تصور نمیکنم مخالفتی داشته باشد و ما باید مراعات این نکته را بکنیم که حتی المقدور بصره ما هر چه تمام میشود آن کار را بکنیم چه فرق میکند چه در داخله و چه در خارجه اینکه آقای آقا سید یعقوب فرمودند که سعی باید کرد که از این جیبها برود توی آن جیبها این در صورتی است که برای ما مقدور باشد این ماشین و ابزار را باید از خارج بیآوریم اگر خودمان داشتیم بی ولی حالا که نداریم فرق نمیکند و بنظر بنده مخالفت ایشان مورد ندارد.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

فیروز آبادی - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید.

فیروز آبادی - بنده گمان میکنم که مطلب يك اندازه نسبتاً مهم است و خوب بود اجازه داده شود که مذاکره در این جا بشود که هم مردم بفهمند و هم آقایان و کلاً بفهمند نظر مبارک هست که در دوره ششم و هفتم ما چند پول جهت تعمیر و تکمیل ضرابخانه دادیم که این حرفها امروزه زده نشود حتی بنده یادم هست که بند میکنم

که ضرابخانه سابق ما را مکفی است ولی آقایان میگفتند که خیر مکفی نیست آن چرخهای قدیم بدرد نمیخورد و چرخهای جدید باید خریده شود که ما از دیگران بی نیاز بکنند و چرخهای جدید را هم خریدند و خود اروپائیا آمدند در اینجا چرخها را نصب کردند و تعمیر کردند و سه سال هم بیشتر نگذشته است حالا میفرمایند که بدرد نمیخورد پس معلوم میشود هر چیزی که امر و زباید فردا گفته میشود که این چرخ بدرد نمیخورد در صورتیکه سه سال بیشتر نگذشته و مگر هم عرض کرده ام که سکه ایران ناموس ایران باید در خود ایران سکه بشود گفته میشود که الان ضروری است و همین يك مرتبه است ولی همین يك مرتبه بود که حالا می بینیم که در واقع باید تمام سکه های ما در خارجه ضرب بشود استدعا میکنم که يك ششماه دیگر ، هشت ماه دیگر ، ده ماه دیگر قانونی بگذرانیم که يك استمهالی گرفته شود که با همین پولهایی که در دست داریم و معامله میکنیم معامله بکنیم در ضمن این ده ماه که بر این مدت افزوده میشود در ضرابخانه ما خودمان ما این سکه ها را تجدید بکنیم که ما محتاج بخارجه نباشیم . عرض کنم که دو دوره است که بنده اینجا این عرایض را میکنم و جواب هم به بنده داده میشود که چرخ جدید لازم است بنای جدید لازم است چقدر پول در خارج همین پنجهزاری های جدید که ما داریم در خارجه سکه شده با اجازه مجلس حالا باز این مطلب تکرار میشود و بنده عقیده ندارم و میدانم که امروز اینکار شد باز دوره دیگر که پول خواستند سکه بکنند در مجلس باز همین صحبت ها خواهد شد باین ملاحظه بنده عرض کردم که نمکنست امتداد مدت بخواهند ششماه یکسال دیگر و با همین پولها داد و ستد بکنند در ضمن هم آن پولهایی که میخواهند رواج بدهند در خود ایران سکه بکنند و مردم را بکار وادار بکنند که از این حیث ضرری وارد نیاید و همانطور که آقای آقا سید یعقوب فرمودند اگر صد هزار تومان در داخله ملک خرج شود ضرری ندارد چون بخارج نمیرود

و در داخله ما است و خوب مردم خودمان گیرشان می آید
رئیس - موافقت با کفایت مذاکرات قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . رای میکیریم به ماده واحده موافقت قیام فرمایند . . .

ملک آرائی - با ورقه (صدای زنك رئیس)

رئیس - چرا بفرمائید ؟

ملک آرائی - این اعتبار است باید با ورقه رای گرفته شود .

رئیس - خیر آقا این قانونی است برای ضرب سکه در خارجه (جمعی از نمایندگان - صحیح است) موافقت با ماده واحده قیام فرمایند .

(ا کز برخاستند) تصویب شد .

[۵ - شور و تصویب لایحه فروش ابنیه مخروبه]

رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع بفروش ابنیه غیر لازم دولتی مطرح است :

خبر کمیسیون

کمیسیون بودجه با حضور آقای سیاح معاون وزارت مالیه لایحه پیشنهادی دولت تحت نمرة ۲۹۴۲۷ را در خصوص فروش ابنیه مخروبه دولتی تحت شور و مذاقه قرار داده نظر باینکه کمیسیون تصور میکرد ممکن است این قانون با قانون ۱۶ بهمن ماه ۱۳۰۷ راجع بواگذاری قراولخانه ها و اراضی بائر و دوایر دولتی در شهرها بیلدیه همان شهر تصادمی پیدا کند لذا با موافقت نماینده دولت ماده واحده ذیل را تنظیم و اینک برای تصویب تقدیم مجلس مینماید

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که هر يك از ابنیه دولتی را که محل سکنا و یا مورد احتیاج ادارات و مؤسسات دولتی است در صورتیکه برای ادارات مزبور کافی یا مناسب نباشد با تصویب هیئت وزراء بطریق مزایده بفروش رسانیده و وجوه حاصله از فروش را منحصرأ بمصرف ساختمان و یا خرید بنای جدید و یا تعمیر

و تکمیل سایر ابنیه دولتی برسانند و نتیجه عمل را جمعاً و خرجاً در بودجه مملکتی منظور دارند
رئیس - ماده واحده مطرح است. آقای اعتبار.

اعتبار - موقعی که این قانون در کمیسیون بودجه بود (دستی ه. بلندتر) موقیعکه این قانون در کمیسیون بودجه مطرح بود آنجا بنظر بنده اینطور آمد که يك نماسی باقانونی که مجلس در ۱۶ بهمن تصویب کرده است داشت بالاخره بالینکه يك اصلاحاتی شد تصور میکنم برای اینکه ذهن آقایان بیشتر روشن شده باشد قبلاً آن قانون را میخوانم که آقایان متوجه شوند و بعد اگر لازم شد این جا يك تبصره بنده پیشنهاد کرده ام که آن در تبصره مفید بکنیم که این قانون نماسی با آن قانون مصوبه سابق ندارد و بالاخره دولت را حاضر بکنیم که آن قانون سابق را اجرا کند (صحیح است) قانونی که در ۱۶ بهمن گذشته است این است: ماده واحده - دولت مجاز است املاک دولتی ذیل را در هر شهری در صورتیکه برای احتیاج دوائر خود لازم نداند با اطلاع وزارت مالیه پلديه همان شهر واگذار نماید: قراولخانه سربازخانه - میدانها - اراضی دائره و باثره - باغات - بیوانات راهدارخانههای حومه شهر - اراضی حریم دارالحکومه ها - قنات باثره دولتی که ممکن است مورد استفاده شهرها واقع شود. پلديه هر قدر از محل های مزبور را برای خیابانهای جدید و مؤسسات بلدی لازم است نگاهداشته و مابقی را با اطلاع وزارت مالیه بمزایده فروخته و حاصله را منحصراً بمصرف تأسیسات عام المنفعه همان محل خواهند رسانید. بنده خیال میکنم که این قانون با آن قانون که دولت در کمیسیون توضیح داد که ما فقط این لایحه را برای بعضی خیابانها که خراب میشود و يك مقداری از این محلها در مجاورت آن خیابانها است و بقیه که میماند آن را بفروش برسانیم و میخواهیم در این قسمت استفاده کنیم بنده عقیده ام این است که حتی الامکان و حتی المقدور بایستی قوانین صریح و روشن باشد که ما از اشکالات متصوره حتی الامکان کنار و دور باشیم بلاوه دولت آن قانون مصوبه را در همه جا اجرا نکرد هر تقاضایی که شده هر کدام را يك

شکلی مسکوت گذاشته بنده در کمیسیون سؤال کردم که چرا این کار را کردید جوابی که به بنده دادند این بود که شما نوشتید دولت مجاز است (ملک آرائی - مجاز است بمعنی مکلف است) و چون مجاز است نوشته اید میتوانیم بکنیم یا نکنیم و حال آنکه در آن موقعی که قانون گذشت و مطرح بود (ظراحی بود که آقایان نمایندگان تهیه کرده بودند) بنده بصورت مجلس آن روز مراجعه کردم و ما نوشته بودیم دولت مکلف است و وزیر مالیه وقت گفت که شما موافقت کنید نوشته شود دولت مجاز است باشد بهتر است و بنده خیال میکنم که اگر ما بخواهیم این را دلیل بگیریم که دولت مجاز است یعنی میتواند اجرا کند یا نکند قوانین گذشته زیادی ما داریم که نمی شود گفت دولت مجاز است که این اجازه باقی است که بگویند که میخواهیم بکنیم اجرا میکنیم هر جا که نمیخواهیم اجرا نکنیم بدین جهت بنده يك تبصره تهیه کرده ام و میخوانم برای آقایان: تبصره - این قانون هیچگونه نماسی باقانون مصوب ۱۶ بهمن ۱۳۰۷ شمسی راجع بواگذاری اراضی و ابنیه واگذاری به پلديهها نخواهد داشت و دولت مکلف است قانون مزبور را اجرا نماید این را بنده تهیه کرده ام که در این ماده که تنظیم می شود ضمیمه شود و تصویب شود برای اینکه هم دولت از آن قسمت مجاز است سوء استفاده نکند و پیشنهادانی که شده است بموقع اجرا بگذارد و هم این که اگر نماسی باقانون پیدا میکند رفع شود (صحیح است) معاون وزارت مالیه (آقای سیاح) - این تبصره را که میفرمایند این قانونی که پیشنهاد شده است هیچ نماسی با آن قانون ندارد صریح عرض میکنم برای این که آنجا گفته شده است محلهایی که مورد ضرورت و احتیاج دولت نیست آنها را بدهد ولی البته جاهایی بوده است که محل احتیاج دولت بوده است البته دولت آن ها را لازم داشته است و نداده است و در اینجا نوشته است جاهایی که محل احتیاج دولت است پس این قانون هیچ نماسی با آن قانون ندارد و بجای خودش و بقوت خودش باقی است اگر بعضی جاها را که دولت احتیاج داشته است آنها را نداده است برای این بوده است که پلديه غالب جاهایی را که مورد

استفاده و ضرورت دولت بوده است آنها را هم تقاضا میکرد است البته آن جایی که در تصرف دولت است امروز که دارد رفع احتیاجش را میکند ممکن است تسلیم پلديه بکند؟ همان چیزهایی که در قانون معین شده مگر تقاضا کرده اند و داده شده است و امثالش خیلی است اگر بخواهید صورتش را بنده می آورم در نهادند و سایر نقاط که دولت آن نقاط را داده است.

رئیس - آقای ملک موافقت؟

ملک مدنی - بلی.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - این جا میخواستم آقای معاون محترم و با آقای مخبر محترم توضیح بدهند این موضوع را چون ذهن من مشوب است. بنده يك اطلاعاتی از خارج دارم که يك مستغلات و يك دکاکینی يك خانهای در تصرف وزارت مالیه است در صورتیکه مال الاجاره که وزارت مالیه از این مستغلات میگیرد هر سال معاروزارت مالیه (حالا معمار نیکویم) آنچه بخرج وزارت مالیه می آید بمراتب مخارجش بیشتر از منافعی است مثلاً دکاکین سبزه میدان به بنده اطلاع دادند دکاکین سبزه میدان که در تصرف وزارت مالیه است و اجاره میدهد و همچنین خانهای است که در تصرف وزارت مالیه است صورت به بنده نشان داده اند که مخارجی را که در سال بحساب دولت می آورند برای حفظ کردن آن مستغلات خیلی بیشتر است در صورتیکه اگر دولت آن خانه ها و دکاکین را بفروش برساند هم مردم آباد میکنند مثل خرده مالک و مالک کل هر جا که خرده ملک است آبادتر از مائکی است که در تصرف مالک کل است همین جور این دکاکین و مستغلات که در دست دولت است دولت آنرا بفروش برساند هم برای دولت بهتر است بعلت اینکه يك جایی جلو خرج را از برای دولت گرفته است که هم این خرج را ندارد و هم به اتباع داخله میفروشد اتباع داخله صاحب ملک میشوند و هم ملک آباد میشود حالا اینجا توضیح بدهند که این ابنیه مطلق که بیان کردند شامل آنها میشود بانه اگر نمیشود بنده پیشنهاد کردم که شامل آنها هم

بشود اجازه بدهد مجلس که این دکاکین که خراب است و خانه هایی که در تصرف وزارت مالیه است این اندازه در مال مخارجش بیش از دخلش است این هارا بفروشند هم مردم مالک بشوند و هم ملک آباد بشود اگر نظر ندارند جای مخصوصی است در طهران یا ولایات درست توضیح بدهند با آقای مخبر توضیح بدهند که نسبت بمرکز است یا ولایات در ولایات نظرشان باینچه چه جور است آن ابنیه بحال خودش باقی است قانونی اساساً برای این ابنیه دولتی که سالهای سال در ولایات هست و اسباب اقتضاح ملتی است که روبرقی است درست کنیم که دارالحکومه اش یا دار المالیه اش باین خرابی است ملتی که اینهمه مخارج میکند چرا مخارج بناهای دولتی خودش نکند در اینجا يك قدم اساسی برداریم و يك قانون اساسی بنویسیم برای ترقی دادن مملکت

مخبر - عرض میشود که بنده عقیده ام اینست که اینقانون نماسی با آن قانون ندارد اولاً آنقانون شامل ابنیه و سایر چیزها و اراضی و باغات و ابنیه هم هست ولی آنچه که در این لایحه قید شده فقط راجع به ابنیه است در مقدمه آنقانون قید شده است در صورتی که آن ابنیه مورد احتیاج دولت نباشد این لایحه موادی را معین میکند که مورد احتیاج دولت است یعنی محل ادارات دولتی و مورد احتیاج است مثلاً يك اداره يك انبار لازم داشته باشد و يك محلی هست ممکنست از آن استفاده انبار بشود در اینصورت نماسی با آنقسمت ندارد اما آن بیانیکه شما فرمودید اینرا تصور میکنم. در اینجا نشود حل کرد برای اینکه وزارت مالیه معتقد است بعضی املاک که در تصرف وزارت مالیه است و در شهر است و اجاره میدهد اینها در ردیف خالصجات دولتی است و مشمول آنقانون نیست ما خودمان عقیده مان این بود که آنها هم مشمول هست ولی وزارت مالیه اینطور گفت. اگر آقایان نظرشان اینست که آنها از ردیف خالصجات خارج و واگذار به پلديه بشود بعقیده من بکقانون دیگری میخواهد تصریح بیشتری میخواهد و اگر چنانچه بهمان اطلاقی

که آن قانون دارد واکتبار بشود وزارت مالیه همان قانون را عمل کند آن چیزهایی که مورد احتیاج نیست و بنده خیال میکنم که این قضیه را باید وزارت داخله و وزارت مالیه در عمل و اجرای این قانون بك موافقتی حاصل کنند و اگر در اجرای قانون توافق حاصل نکردند آنوقت مراجعه بمجلس بکنند و توضیحی بدهند در اینجا و چون ما اطلاعات کاملی نداریم که در عمل آن لایحه را چطور اصلاح کردند و هنوز هم از طرف وزارت مالیه اظهاری بمجلس نشده است و مسئول اجرای آن قانونهم وزارت داخله است در اینصورت ما حالا هر چه بگوئیم چندان مورد ندارد

(بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است)

طالع - اجازه بدهید بنده بك عرضی بکنم
رئیس - نوبه تان نیست اگر کافی نیست باید گفته شود چرا کافی نیست

طالع - بنده با کفایت مذاکرات مخالفم

رئیس - بفرمائید

طالع - عرض کنم در آن قانون ۱۶ بهمن که تصویب شده است اساساً يك سوء نظری در کیلان شده بنده خواستم با اجازه آقایان نمایندگان در اینموضوع عرایضی بکنم بر خلاف مقررات قانون هم نیست که این قضیه در کیلان حل بشود و رفع زحمت آنها بشود اگر اجازه میدهند آقایان بنده آن عرایض را بکنم

بعضی از نمایندگان - مانعی نیست بفرمائید

رئیس - مانع اشخاص دیگری است از حیث ترتیبی که اجاز خواسته اند موافقین با کفایت مذاکرات قیام فرمائید

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - مجلس که در بك مملکتی تشکیل شد باید هر وقت دولت خواست قانونی بگذراند بمجلس بیاید و مجلس بگذراند بجهت همین کار در این موضوع گفته می‌بود که دولت محتاج است باینکه بعضی اماکن

را بفروشد و اینها در جزئیاتش که چندی قبل قانونی گذشت برای قراولخانه و خندقها و بعضی جاهای دیگر حالا يك قانونی که میخواهد امروز بگذرد این متوجه به کلی و جزئی اینیه دولتی میشود حتی شامل شمس العماره هم میشود باین ملاحظه بنده عقیده ام این است که ممکن است دولت هر وقت محتاج شد که مکانی از امکنه دولتی را بفروشد بطریق معمول پیشنهاد به مجلس بکند از مجلس بگذرد خوب اگر مجلس بیاید در هر کلی کلی رأی بدهد دیگر مجلس بیکار میمانند و دیگر کاری برای مجلس نمیمانند و آنوقت مملکت را از وجود مجلس مستغنی میکنند بنده باین ملاحظه که مملکت همیشه باید بوجود مجلس محتاج باشد عقیده ام این است که در هر جزء جزء سواى آنهايک کشته بعد از این هر تغییرى تبدیل لازم شود با اجازه خصوصی مجلس باشد

مخبر - عرض میشود آقای فیروز آبادی تکرار نباشند که مجلس بی کار میمانند مجلس همیشه کار دارد و بالاخره دولت و مملکتی که رو بترقی میرود دائماً محتاج است باینکه مطالبانی در وضعیتش بکند تغییراتی در وضعیتش بدهد و محتاج به نظامات و قوانین است و متصل محتاج به مجلس شورای ملی است و هیچوقت مجلس شورای ملی بیکار نیست اما در این مورد که فرمودید راجع بفروشهاییکه در مورد اینیه دولتی باید بعمل بیاید و گاهی دولت محتاج میشود تصدیق بفرمائید برای چیزهای جزئی هر روز دولت لایحه بیاورد بمجلس بیشتر وقت را تلف میکنند و نتیجه هم فرقی نمیکند چه مجلس صد مرتبه در صدمورد رأی بدهد چه يك مرتبه رأی بدهد بالاخره اگر دولت تشخیص داد فلان عمارت از حیث ساختمان امروز مقتضی نیست در دست دولت باقی بماند و باید تبدیل باحسن کرد باید مجلس بطور مطلق این اجازه را بدهد شمس العماره را هم بنده قول میدهم که دولت میخواهد تبدیل کند بعمارت دیگر اینیه سلطنتی يك حساب دیگری دارد اصلاً مورد مذاکره نیست ولی ممکن است يك جاهائی باشد مثلاً

اجاره رسومات در مشهد الان آن چیزی که بیشتر باعث آزردن این لایحه شده است در مشهد اداره رسوماتش طوری واقع شده است که در جوار خیابان است و آب قسمت باقیمانده طوری است که فایده ندارد و آنچه که مانده باید مغازه بمازند و از جهت دیگر استفاده کنند دولت هم که میخواهد مغازه فاری کند و بالاخره میخواهد آن را بفروشد و تبدیل کند بيك جائی که محل اداره مالیه بشود بالاخره نظیر این هم ممکن است هر روز در بك ولایتی پیش بیاید و اگر بخواید هر روز يك لایحه خاصی بیاورد بیخود وقت تلف میشود و نتیجه هم یکی است

رئیس - آقای طلوع

طلوع - مطابق قانون مصوب ۱۶ بهمن ماه ۱۳۰۷ که الان بنده قرائت میکنم کلیه قراولخانه سربازخانه میدانها اراضی دائره و باثره قلعه های مخروبه باغات بیوات و سایر قسمتها را تمام بیلدیه های شهرها اختصاص داده اند و حقاً هم مجلس شورای ملی از نقطه نظر مساعدت کردن با اهالی ولایات اساساً این قبیل چیزها را اختصاص بیلدیه ها داده (صحیح است) متأسفانه با اینکه هزار مرتبه هم مجلس شورای ملی بدولت تذکر داده که بمامورین مالیه اجازه تفسیر قانون را ندهد متأسفانه در تمام قوانین مملکتی مامورین حق تفسیر برای خودشان قائلند بندهم چرا دولت جلوگیری نمی کند مامور دولت حق تفسیر قانون ندارد بالاخره مطابق قانون اساسی حق تفسیر کلیه قوانین با مجلس شورای ملی است و اگر دولت در عمل با يك مشکلاتی مصادف میشود خوب لایحه اش را بیاورد به مجلس شورای ملی بالاخره بنده الان به آقایان عرض میکنم همین ماده واحده الان مبتلا به کیلان است همه تان میدانید که بلدیه رشت يك مؤسسات عام المنفعه دارد بنای عالی دارد میدان خیلی وسیعی دارد و اراضی وصل بهمین میدان عمومی دارد مطابق این قانون میخواهد تصرف کند اداره مالیه آمده است اجازه بدهد بيك بقال دوازده ساله ملاحظه بفرمائید يك میدانی وسط شهر

وسط میدان وصل بمیدان بلدیه آنوقت مالیه میخواهد اجازه بدهد بيك بقالی ۱۲ ساله اگر اعتراض کنید به پیشکار مالیه که مطابق قانون حق ندارید آنوقت متمسك بآن قانون میشود که در هر شهری در صورتیکه برای حوائج دوائر خود لازم نداند مینگوید من احتیاج دارم و لازم میدانم در صورتیکه مقصود قانون گذار از اینسکه احتیاج داشته باشد یعنی اینکه يك مؤسساتی داشته باشد یا اینکه يك ساختمانهاى داشته باشد که مورد احتیاج آن اداره باشد البته آنرا گفتم ولی يك اراضی که در مقابل بلدیه واقع شده است اینرا شما اجازه میدهید به پیشکار مالیه که بیکنفر بقال اجازه بدهد اینست که بنده خواستم از آقای معاون استدعا کنم که دستور بدهند که ما ورین برخلاف مقررات قانون تفسیر قانون نکنند و بر خلاف قانونهم رفتار نکنند

رئیس - آقای ملك مدنی

ملك مدنی - موضوعیکه آقای طلوع فرمودند موضوع خارجی است بعقیده بنده و گمان هم نمیکنم اداره مالیه و مامورین مالیه بتوانند در قانون تفسیری کرده باشند و قانونی هم که از مجلس گذشت يك چنین چیزی نبود و اگر يك سوء تفاهمی شده آقای معاون وزارت مالیه تشریف دارند نمکنست توضیح بدهند و رفع تکرانی حضرتعالی بشود

مخبر - بنده عرض کردم مسئله مستغلات که در

شهرها هست و در تصرف وزارت مالیه بوده است وزارت مالیه بعنوان اینکه خلاصه است به بلدیه واگذار نکرده است و نمخواهد بکند این خلاصه اش این است بیاناتی که آقای معاون وزارت مالیه کردند الان مشعر بر اینست میفرمائید اگر اینطور است پس تمام خالصجات که در شهرها داریم باید داد به بلدیه در آنصورت عایدات اداره خالصجات که در بودجه مملکتی پیش بینی شده است از بین میرود باین جهت نمیشود این کار را کرد مگر يك جاهائی که مورد احتیاج نباشد یعنی سلب تملك بطور فاحش هم ارزش نشده باشد ولی عجزاً مورد احتیاج

نباشد آنها را واگذار کنیم. عرض کردم اگر وزارت داخله توانسته است قضیه را با ادارات مالیه حل کند بنده و جنابعالی هم نمیتوانیم حل کنیم. وزارت داخله مجری قانون است (طلوع همین قانون را اجرا کند) عرض کردم مسئول اجرای این قانون مربوط به بلدیها وزارت داخله است و اگر اشکالی داشته باشد باوزارمالیه باید خودش حل کند اما از نقطه نظر بنده و شما چه فرقی است بین اینکه يك ملكی خالصه باشد یا نباشد (طلوع - ما میگوئیم قانون را اجرا کنند نه تفسیر) اجازه بدهید شهر وقتی خالصه شد مال اهل شهر است خالصه مال عامه ملت است جنبه عمومی بیشتر است ما باید همیشه قضایاییکه جنبه عمومی آن بیشتر است ترجیح بدهیم بر آنهایکه جنبه خصوصی دارد فارسیش اینست.

طلوع - پس این قانون لازم نبود.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - کافی است؟ (بلی) پیشنهاد آقای اعتبار قرائت می شود

پیشنهاد آقای اعتبار

نصرت ذیل را بماده واحده پیشنهاد میکنم.
نصرت - این قانون هیچگونه تماسی باقانون مصوب ۱۶ بهمن ۱۳۰۷ شمسی راجع بواگذاری اراضی و ابنیه به بلدیها نخواهد داشت و دولت مکلف است قانون مزبور را اجرا نماید

رئیس آقای اعتبار توضیحاتشان را دادند

اعتبار - اجازه میفرمائید؟

رئیس - باز هم؟

اعتبار - بلی بنده توضیح زیادی ندارم خود آقای معاون وزارت مالیه هم فرمودند تماسی ندارد به این جهت امیدوارم موافقت بفرمائید که این نصرت باشد بعلاوه بنده میخواهم با آقای یاسائی عرض کنم که ما در آن قانون گذرانیدیم اراضی دایره و بایره آن وقت مأمور مالیه چه میکنند میاید يك تیکه زمین را اجازه میدهد

در سال به بیست و پنج هزار نیک کسی که بلدیها آن زمین را احتیاج دارد پس مقصود از اراضی دایره چه بود؟ مقصود این بود که همچو اراضی که مالیه بیست و پنج هزار سه تومان در سال استفاده می کنند و آگذار به بلدیها بکنند که بلدیها استفاده کنند و بنده برای اینکه هم آن قانون اجرا شود هم تماسی پیدا نکند این پیشنهاد را کردم و امیدوارم آقایان هم موافقت بفرمائید

رئیس - آقای دشتی

دشتی - بنده موافقم ولی يك جمله دارد که بنده با آن مخالفم و بنظر بنده لازم نیست. آن عبارت از این است که (دولت مکلف است آنرا اجرا کند) هر قانونی که از مجلس میگذرد دولت مکلف است آنرا اجرا کند این لزومی ندارد. این غلط را نباید کم کم بگذاریم مشهور شود این فرمول مجاز است يك فرمول مجلسی است یعنی در حقیقت دولت مکلف است (صحیح است) هر چیزی که از مجلس گذشت آن قانون است و دولت مکلف است آنرا اجرا کند و این لفظ اجازه داده میشود و در مجاز است يك فرمول قانونی است که دولت را مکلف میکند و بنظر بنده در يك تبصره دیگر با فلسفه دیگری قانون را بخواهند تقویت کنند این اصل غلطی است که دولت را مکلف بکنیم قانون را اجرا کنند زیرا دولت با الطبع مکلف است قانون را اجرا کند این است که از آقای اعتبار خواهش میکنم این قسمت را حذف کنند.

مخبر - اجازه میفرمائید يك مرتبه دیگر قرائت شود (نصرت ثانیاً بشرح فوق قرائت شد)

مخبر - قبول میکنم.

دشتی - بنده پیشنهاد میکنم باحذف جمله اخیر

رئیس - دولت هم قبول میکند؟

معاون وزارت مالیه - بلی

رئیس - (خطاب به مخبر) نظر شما بحذف جمله اخیر است؟

یاسائی - (مخبر کمیسیون بودجه بنده از نقطه نظر اینکه

این نکته مورد بحث و مذاکره شده است در کمیسیون و بعضی گفته اند که دولت مجازات را بمعنای مکلف است قبول نمیکند و عبارت را لازم میدانم برای رفع شبهه این طور نوشته شود و قبول کردم که مکلف باشد تا آنوقت اعتراض آقای طلوع هم وارد نشود که میفرمائید مأمورین سوء تفسیر می کنند. باین جهت از آقای دشتی هم خواهش میکنم موافقت بفرمائید

رئیس - باز جواب بنده را ندادند. دولت اظهار میکند باحذف جمله اخیر شما میفرمائید تمام را حالا اگر تمام را قبول میکنید بنده جزء ماده میگذارم و اگر بعضی اش را قبول میکنید رأی میکنم.

یاسائی - (مخبر کمیسیون بودجه) بنده تمامش را قبول میکنم
دشتی - رأی بگیری

رئیس - مخبر قبول کرده.

دشتی - دولت قبول نکرده

بعضی از نمایندگان - قبولی مخبر معتبر و مقدم است

رئیس - رأی مجلس حاکم بر قانون است. پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب قرائت میشود.

پیشنهاد میکنم در ماده واحده اضافه شود و همچنین مستقلاتی که وزارت مالیه در تصرف دارد

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده از آقای یاسائی که بکنفر از وکلای مبرز قانون دان است خیلی تمجیب کردم کی میتواند قانون را تفسیر کند و بگوید که (مجاز است) در قانون یعنی (مخبر است)؟! هیچ وقت همچو چیزی نیست چرا؟ برای اینکه هر جا که در قانون گذشته است (مجاز است) یعنی مکلف است (صحیح است) مجاز نه بمعنای اینست که میخواهد بکند نمیخواهد نکند. وقتی قانونی از مجلس گذشت و اجازه داد مجلس شورای ملی بدولت و مراتب قانونی خود را طی کرد دولت ملزم و مکلف است اجرا کند اگر نکرد باید در مقام استیضاح بیاید و رفته آبی باید

داد مجلس اینست! عنوان مشروطیت پس چیز است؟! مجاز یعنی چه؟ یعنی قانونی از مجلس گذشته است وزارت مالیه مجاز است این کار را بکند بعد وزارت مالیه میگوید با اختیار خودم است خیر آقا با اختیار خودت نیست (صحیح است) باید قانون را اجرا کنید. همان عقیده خودتان است که در قانون عنوان مجاز است یعنی مکلف است و هیچ خودتان را متزلزل نکنید. اما چیزی که بنده عرض کردم نه آقای معاون جواب دادند و نه آقای یاسائی ناچار شدم پیشنهاد کردم. اگر آن قانون سابق عمل شود که هر چه مستقلات در مرکز و ولایات دولت دارد و آگذار به بلدیها شده است و آن مستقلات دیگر دست دولت نیست بنده عرضی ندارم ولی اگر با وجود این هنوز دست دولت است بنده مدلی میدارم و استدعا میکنم کمیسیون تشکیل شود که مستقلاتی که در اینجا وزارت مالیه دارد و مخارج آن بیشتر از دخلش است مثلاً دکاکین سبزه میدان و چهار پنج خانه دیگر است پهلوی وزارت مالیه که هم خرج دارد و هم ادارات وزارت مالیه در آنجا نیست. سال بسال مخارج و ملزوماتی دارد از این جهت بنده پیشنهاد میکنم از نظر صرفه جوئی از نظر آبادی خرابه ها وزارت مالیه مکلف باشد این کار را بکند و آنها را هم بفروشد که هم صرفه جوئی می شود و هم خانهای خراب آباد می شود. حالا اگر توضیح میدهند که ما مستقلات را در آنجا و آگذار کردیم به بلدیها برای اینکه کاملاً تقویت بکنیم بلدیها را و منافش را برای بلدیها تعیین کنیم نادیدار چهار نفر تشینند و هی در بلدیها مالیات وضع کنند حتی برای نفس کشیدن هم مالیات وضع کنند. عوائد بدهیم به بلدیها که کمتر مالیات برای مردم بدبخت وضع کنند. اگر این طور است بنده استرداد میکنم. و اگر این طور نیست يك جوابی به بنده بدهند قانع شوم.

مخبر - بموجب اینقانون کلیه ابنیه که مورد احتیاج دولت نیست باید واگذار شود به بلدیها. اگر مورد احتیاج خود دولت است که در دست خود مالیه است یا محل اداره دولتی است یا فرضاً يك جائی است که اداره ناچار است داشته باشد و اگر نداشته باشد باید

باینخصوص برود و يك چای را اجاره کند بد این صورت البته دولت مکلف است ملک خودش را داشته باشد ولی اگر نه محل احتیاجش است و نه چیزی باید باید بموجب آن قانون واگذار کند و دیگر تصویب این قانون لزومی ندارد تصریح کردنش و دیگر بدطراف این موضوع زیادتیر مباحثه کردن خرابتر می شود.

آقا سید یعقوب - چون استرداد شده است به بلدیة بنده هم این پیشنهاد را استرداد میکنم .

رئیس - پیشنهاد آقای لاریجانی مقام رفیع ریاست محترم مجلس شورای ملی دامت شوکتہ بنده پیشنهاد می نمایم که ماده واحده به طریق ذیل اصلاح شود .

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که هر يك از ایشیه دولتی را که محل سکونت ادارات و مؤسسات دولتی است در صورتی که برای ادارات مزبور الی آخر

رئیس - آقای لاریجانی

لاریجانی - بنده از برای اینکه چون احتمال می رود این فراز با قانون ۱۶ بهمن تماسی داشته باشد این عبارت « در مورد احتیاج است » بجهت اینکه آن چیزی که محل سکونت ادارات است آن تماس پیدا نکند از این جهت این پیشنهاد را کردم

معتبر - عرض میشود در ابتدای آن قانون فعلی آن فراز اولی را ملاحظه فرمائید که نوشته و قید شده در صورتیکه مورد احتیاج دولت نباشد . در خود آن قانون عبارت نوشته شده عرض کردم اگر وزارت مالیه در نقطه محتاج شد انبار داشته باشد مثلا اداره پستخانه برای اینکه محمولات پستی خودش را در يك جای امن و امانی بگذارد يك محلی میخواهد حالا فرضاً يك جائی دولت دارد که برای این اکار مناسب است این را اگر بخواهد واگذار کند به بلدیة بعد می رود يك اطای را اجاره کند این نمیشود زیرا خود دولت مقدم است و مورد احتیاجش است اما اگر مورد احتیاجش نباشد مطابق آن قانون و

با تصریحی که در این قانون هست باید واگذار کند (صحیح است)

رئیس - آقایانیکه پیشنهاد آقای لاریجانی را تصویب میکنند قیام فرمایند .

(کسی قیام نکرد)

رئیس - تصویب نشد . پیشنهاد آقای فیروز آبادی تبصره ذیل را پیشنهاد میکنم

تبصره - ایشیه عالی و اراضی که قیمت هر يك از آنها زیادتیر از ده هزار تومان باشد از این قانون مستثنی میباشد

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - عرض کردم فرمودند همه روزه دولت نمیتواند بجهت مطالب جزئی يك پیشنهادی به مجلس تصویب کند وقت مجلس تلف می شود خوب يك اندازه مورد تصدیق است اما ممکن است از نقطه نظر اینکه يك کاری هم بجهت مجلس باشد این استثناء را قرار بدهیم که ایشیه و اراضی که قیمتش زیادتیر از ده هزار تومان باشد از این مستثنی باشد . این خیلی کم است و ممکن است دولت هم قبول کند که ایشیه و اراضی که قیمت آنها کمتر از ده هزار تومان باشد محتاج بلايحه جدید و اجازه جدید مجلس نباشد اما ایشیه و اراضی که از ده هزار تومان تجاوز کند در آن موضوع محتاج با اجازه باشد . باین ملاحظه نمی شود اگر دولت محل اعتماد نباشد که باین مبلغ هم بنده این استثناء را قائل شدم و کمان میکنم انشاءالله مورد قبول واقع شود .

معاون وزارت مالیه - گمان میکند که این قسمت لازم نباشد چون در هر مورد دولت اجازه بخواهد نمی شود و اگر دولت محل اعتماد نباشد که به این مبلغ هم نیست و اگر دولت محل اعتماد باشد که هشت هزار تومان و نه هزار تومان و ده هزار تومان فرقی ندارند و از ده هزار تومان هم که تجاوز کند باز محل اعتماد است .

رئیس - رأی میکنیم باین پیشنهاد آقای فیروز آبادی موافقتین قیام فرمایند

(چند نفر قیام کردند)

رئیس - تصویب نشد . پیشنهاد آقای مؤید احمدی

پیشنهاد میکنم این جمله به ماده واحده علاوه شود : قانون مصوب ۱۶ بهمن ۱۳۰۷ مربوط به این قانون نیست و دولت مکلف با اجرای قانون است .

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - عرض میکنم همانطور که آقایان فرمودند ما هم کرمان يك ابتلا داریم آن این است آن قانونی که گذشته آن طرحی که آقایان پیشنهاد کردند و تصویب شد البته بعضی آقایان رسیده که در کرمان اراضی باقره دولتی و عمارات خرابه دولت زیاد دارد خود آقای سیاح هم کرمان تشریف برده اند و میداند با آقایان شنیده اند مثلاً ازک کرمان خیلی وسیع است و کرمان عمارات خرابه زیاد دارد و ما آنوقتیکه این قانون میگذاشت عقیده داشتیم که از فروش این اراضی مبلغ زیادی عاید بلدیة کرمان می شود و در نتیجه سه ختمانهای که دست زده اند مثل آن خیابان معروف که هنوز بهمان حال باقی مانده از پول اینها ساخته می شود لکن این قانون گذشت با اینکه اراضی هم بیشتری دارد و هر روزه مردم بمالیه کرمان مراجعه میکنند لکن مالیه موافقت نمیکند کردار بنده خودم شاید آقایان نمایندگان آقایانی که رفته اند کرمان آنجا با ابطال یا بلدیة صحبت کرده اند ولی بمالیه که صحبت و مذاکره میکنند قبول نمیکند و نا ايساعت يك رجب از آن اراضی بفروش نرفته و آن خیابان و آن اراضی بهمان طور بهمان حال باقی است و حالا بنده در تبصره پیشنهادی آقای اعتبار فهمیدم علت چه بوده

این بوده که (مجاز است) را به معنی (مخیر است) منی کرده اند از این جهت بنده این پیشنهاد را کردم اگر آقای معاون با تبصره پیشنهادی آقای اعتبار موافقت کنند که بنده پس میگیرم

بعضی از نمایندگان - قبول کردند آقا

مؤید احمدی - بسیار خوب پس میگیرم

رئیس - پیشنهاد آقای کازرونی

پیشنهاد میکنم که بجای جمله تماس نخواهد داشت نوشته شود تماس نتواند داشت

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - سابق بر این چنانچه آقایان در نظر دارند آن قانون که مورد اختلاف است . قانونی ما گذرانندیم اراضی که در شهرها است و مورد احتیاج دولت نیست به بلدیة ها واگذار شود . قانونی که فعلاً آمده از نوع آن اراضی است که می خواهند بفروشند . این محل اعتراض شده در اینکه ما میگوییم این اراضی بایدواگذار شود به بلدیة و بنظر معارض با آن قانون است . آقای اعتبار پیشنهاد کردند که تماسی نخواهد داشت . یعنی تماس ندارد . یعنی دو دو تا چهار تا تماس با هم ندارد یعنی اینکه شما میفرمائید این قانون با آن قانون تماس ندارد ندارد . ما رای میدهیم که ندارد و حال آنکه بر خلاف مقصود ایشان است برای ما دو دو تا چهار تا است هشت تا نمیشود و مسئله حل نمیشود . بالاخره دو دو تا چهار تا است تعارضی است بین این قانون و آن قانون . ما می خواهیم بگوییم که نباید تعارضی داشته باشد ما رای میدهیم که معارض آن قانون نباشد و آن قانون بقوت خودش باقی است . از این جهت بنده پیشنهاد کردم که بجای نخواهد داشت که عرض کردم ما رای میدهیم تماس ندارد نوشته شود نتواند داشته باشد یا نباید داشته باشد که مقصود حاصل شود آن تماس برای ما هم وارد است . ما که رأی میدهیم این تماس از بین نبرد این است عقیده بنده

بعضی از نمایندگان - رأی آقا

مخبر - با مذاکرات مکرری که در این باب شد دیگر گمان نمیکردم آقای کازرونی شبهه کند که تعارض هست بنده باز تکرار میکنم که این قانون با آن قانون هیچ تعارض ندارد . (صحیح است) تا ما نخواهیم بموجب این قانون انشاء يك موضوعی بکنیم و بگوییم این قانون با آن قانون تماس ندارد ! خیر . حقیقتاً ندارد . زیرا که در آنجا نوشته شده هر چه مورد احتیاج دولت نیست بدهد بلدیة و در اینجا نوشته هر چه مورد احتیاج دولت است میتواند بفروشد . بالاخره ما خودمان این قسمتی که حضرت عالی میفرمائید در کمیسیون بودجه متوجه شدیم با دولت هم

مذاکره کردیم آن لایحه دولت را ملاحظه فرمائید با عبارت لایحه ما بکلی فرق دارد و ما طوری نوشتیم که بکلی تمارض نباشد لهذا خواهش میکنم پیشنهادتان را مسترد بدارید و بیش از این لایحه معطل نماند

کازرولی - میدانم رأی نمیدهند مسترد میکنم چاره ندارم

رئیس - رأی میکیریم بماده واحده با ورقه موافقین ورقه سفید خواهند داد. تبصره آقای اعتبار بماده واحده افزوده شده است

(در این موقع اخذ و استخراج آراء بعمل آمده پنجاه و هفت ورقه سفید تعداد شد.)

رئیس - عده حاضر هشتاد و دو با کثرت پنجاه و هفت رأی تصویب شد. †

۶ - تصویب لایحه برقراری شهریه ورثه قاضی
رئیس - شهریه ورثه میرزا علی خان قاضی که در نتیجه ایفاء وظیفه فوت شده مطرح است

خبر کمیسیون بودجه

لایحه نمره ۲۳۱۴۱ دولت دائر بتقاضای برقراری ماهی سی تومان شهریه در باره ورثه مرحوم میرزا علیخان قاضی عضو سابق اداره مالیه بلوچستان در کمیسیون بودجه مورد مطالعه واقع گردیده با توضیحاتیکه در مقدمه لایحه داده شده بود کمیسیون با پیشنهاد مزبور موافقت و علیهذا ماده واحده ذیل را برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم مینماید

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که از تاریخ روز بعد از فوت میرزا علیخان قاضی عضو اداره مالیه بلوچستان

مجلسی مبلغ سی تومان بینوا شهزیه در باره ورثه قانونی مرحوم مزبور بشرح ذیل:

فاطمه خانم قاضی دختر بیوفی ۱۵ قران
زهره خانم قاضی عیال متوفی ۱۵۰ قران

تا زمانیکه شوهر اختیار نکرده اند بالمناصفه از محل اعتبار شهریه تأدیه نمایند

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده در کمیسیون بودجه بودم و گمان میکنم غالب آقایان هم مستحضر هستند آنچه که بما اطلاع داده اند این بود که نوشته بودند يك مادری هم دارد و يك عیالی دارد و يك دختر هم دارد. و شما هم در این جا به عنوان ورثه قانونی نوشته اید. و در قانونی بچه دلیل مادرش مستثنی است؟ شما آمده اید دو قسمت کرده اید پانزده تومان بدخترش پانزده تومان به عیالش. چرا مادر بیچاره اش مستثنی باشد و محروم باشد. اگر مادرش هست سه قسمت کنید یکی ده تومان که ده تومان هم باو برسد. این بود نظر بنده و الا اساسا موافق هستم.

معاون وزارت مالیه - این مطلب در کمیسیون توضیح شد. مادر این در تحت کفالت پسرش نبود و بیست تومان هم خودش شهریه دارد. و کرایه خانه هم دارد. جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

کازرولی - بنده مخالفم.

رئیس - اگر شما مخالفت دارید ششمین شخصی هستید اگر بخواهیم همینطور مذاکرات را ادامه بدهیم ولی اگر در کفایت مذاکرات مخالفت دارید بفرمائید جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - رأی میکیریم با ورقه موافقین ورقه سفید خواهند داد

(اخذ و استخراج آراء بعمل آمده هفتاد و چهار ورقه سفید تعداد شد)

رئیس - عده حاضر هشتاد و دو با کثرت هفتاد و چهار رأی تصویب شد. †

۷ - موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - اجازه میفرمائید جلسه را ختم کنیم (صحیح است) قسمت بزرگی از رفقا به بنده تذکر دادند که جلسه ها عصر باشد (صحیح است) بنا براین جلسه عصر پنجشنبه فردا سه ساعت بعد از ظهر

(مجلس نیمساعت از ظهر گذشته ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

† اسامی رأی دهندگان - آقایان: امیر ابراهیمی - عراقی - مولوی - بیات ماکونی - مصدق جهانشاهی - خواجوی آقا زاده سبزواری - شهداد - بزرگ نیا - طباطبائی وکیلی - اقبال - پور محسن - مؤید احمدی - مومودی - فهیمی - دبستانی فرمند - عسری - ایزدی - اسکندری - جشیدی - طلوع - نهرانی - حبیبی - میرزا یانس - ذوالقدر - قاضی نوری - کیا نوری - طالبخان - بشکدار - احتشام زاده - دکتر آفغان - ملک آرائی - ارگانی - دیوان بیکی - آقا سید یعقوب - حسنعلی میرزا دولتشاهی - یاسائی - امیر دولتشاهی - سید ابراهیم ضیاء - افغنی - وهاب زاده - لاریجانی - ایلخانی - دکتر عظیمیا میرزا هاشم آشتیانی - اسفندیاری - طباطبائی دیبا - اسعد - هزار جریبی - اعتبار - فراگوز لو - آفغان - غلامحسین میرزا مسعود - چلانی - دربانی - عبد الحسینخان دیبا - هراز - نجومی - طاهری - مهدوی - فولادوند - شریفی - سهراب خان ساکتیان ظفری - مفتی - ملک مدنی - مقدم - قنوجی - فرشی - سید کاظم بزدی - صادقی - مصباح فاطمی - زوار

† اسامی رأی دهندگان - آقایان: مؤید احمدی - فهیمی - اسکندری - دبستانی - سید کاظم بزدی - عسری - مولوی - مصدق جهانشاهی - فرشی - لاریجانی - طباطبائی وکیلی - خواجوی - قنوجی - ظفری - ملک مدنی - حسنعلی میرزا دولتشاهی - شریفی - امیر ابراهیمی - مسعودی - بیات ماکونی - مهدوی - مفتی - طاهری - دربانی - چلانی - اسفندیاری - ایلخانی - ناصر - ایزدی - امیر دولتشاهی - یاسائی - حبیبی - عراقی - نهرانی - قاضی نوری - ملک آرائی - کبای نوری - دیوان بیکی - حسن علوی - صادقی - شهداد - فرمند - اسعد - وهاب زاده - طباطبائی دیبا - احتشام زاده - دکتر آفغان - آفغان - اعتبار - میرزا یانس - مقدم - سهراب خان ساکتیان - طالبخان - عدل - زوار - اقبال - ذوالقدر

قانون

اجازه تأدیه مخارج دستگیری دوست محمد خان و کسر مخارج محبوسین نظمیہ مرکز و ولایات

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ شانزده هزار و یکصد و شانزده تومان و هشت قران و پانصد دینار مخارج تعقیب و دستگیری دوست محمد خان بلوچ و کسر خرج اغذیه محبوسین مرکز در سال ۱۳۰۸ و همچنین کسر اغذیه محبوسین نظمیہ مرکز و ولایات را در هذه السنه ۱۳۰۹ که جماعاً بالغ به مبلغ فوق میباشد از محل صرفه جوئی ۱۳۰۸ و شش ماهه اول ۱۳۰۹ حقوق و مخارج اداره کل تشکیلات نظمیہ بشرح ذیل پادار و تأدیه نماید

قران ۶۲۴۷۰

صرفه جوئی ۱۳۰۸

قران ۹۸۶۹۸۵

صرفه جوئی ۱۳۰۹

۱۶۱۱۶۸۵

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هفتم آبانماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه ضرب دوپست هزار ریال مسکوک مس در خارجه

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است معادل دوپست هزار ریال مسکوک مس که عبارت از یکدیناری و دو دیناری باشد در خارجه ضرب نماید

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هفتم آبانماه یکهزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اجازه فروش ائینہ دولتی غیر کافی برای ادارات و اختصاص قیمت آن بمصرف

خرید و ساختمان و تکمیل سایر ائینہ دولتی

ماده واحده - بوزارت مالیه اجازه داده میشود که هر يك از ائینہ دولتی را که محل سکنی یا مورد احتیاج ادارات و مؤسسات دولتی است در صورتی که برای ادارات مزبور کافی یا مناسب نباشد با تصویب هیئت وزراء بطریق مزایده بفروش رسانیده و وجوه حاصله از فروش را منحصرأ بمصرف ساختمان یا خرید بنای جدید و

با تعمیر و تکمیل سایر ابنیه دولتی برسانند و نتیجه عمل را جمعا و خرجا در بودجه مملکتی منظور دارند.
تبصره - این قانون هیچگونه تماسی با قانون مصوب ۱۶ بهمن ۱۳۰۷ شمسی راجع به واگذاری اراضی و ابنیه ها به بلدیہ ها نخواهد داشت و دولت مکلف است قانون مزبور را اجرا نماید
این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هفتم آبانماه بکھزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید .

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

بر قراری ماهی سی تومان شهریه در باره ورثه مرحوم میرزا علیخان قاضی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که از تاریخ روز بعد از فوت میرزا علیخان قاضی عضو اداره مالیه

بلوچستان ماهی مبلغ سی تومان بعنوان شهریه در باره ورثه قانونی مرحوم مزبور بشرح ذیل:

فاطمه خانم قاضی دختر متوفی ۱۵۰ قران

زهره خانم قاضی عیال متوفی ۱۵۰ *

تا زمانیکه شوهر اختیار نکرده اند بالمناصفه از محل اعتبار شهریه تأدیبه نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه هفتم آبان ماه بکھزار و سیصد و نه شمسی بتصویب مجلس

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

شورای ملی رسید .